

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 229/2015-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. mája 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Peter Szárszoi, s. r. o., Štefánikova 8, Michalovce, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Peter Szárszoi, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 5 C 143/2013 z 3. decembra 2013 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 Co 266/2014 z 9. decembra 2014 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. februára 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

rozsudkom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 C 143/2013 z 3. decembra 2013 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 266/2014 z 9. decembra 2014.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 C 143/2013 z 3. decembra 2013 zaviazaná zaplatiť žalobkyni sumu 10 556,09 € spolu s príslušenstvom, a to z titulu bezúročnej pôžičky poskytnutej žalobkyňou. Odvolaniu podanému sťažovateľkou krajský súd nevyhovел a predmetný rozsudok ako vecne správny potvrdil svojím rozsudkom sp. zn. 6 Co 266/2014 z 9. decembra 2014.

Sťažovateľka v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu namieta, že okresný súd si osvojil tvrdenia žalobkyne, že v danom prípade išlo o pôžičku, pričom neakceptoval obranu sťažovateľky, že právnym dôvodom poskytnutia predmetnej finančnej čiastky nebola pôžička, ale dar.

Podľa vyjadrenia sťažovateľky okresný súd *„počas celého konania hodnotil dôkazy dvojakým metrom. Nevykonal všetky navrhované dôkazy a vykonané dôkazy nesprávne vyhodnotil. Súd nebral do úvahy výpovede svedkov, ktoré sťažovateľka navrhla. Vo svojom rozhodnutí sa opiera iba o výpovede žalobkyne a jej syna. Krajský súd Košice potvrdil rozsudok Okresného súdu Michalovce a s argumentáciou v odvolaní sa vôbec nevysporiadal.“*.

Sťažovateľka je toho názoru, že rozsudky konajúcich súdov sú nepreskúmateľné z dôvodu absencie náležitého odôvodnenia, pričom ústavný súd žiada, aby *„preskúmal či skutkové a právne závery všeobecných súdov nie sú zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné“*.

Sťažovateľka v označenom postupe konajúcich súdov vidí porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy.

Vzhľadom na uvedené v závere sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol vo veci nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jej základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 C 143/2013 z 3. decembra 2013 a rozsudkom krajského súdu

sp. zn. 6 Co/266/2014 z 9. decembra 2014, predmetné rozhodnutia zrušil, vrátil vec príslušným súdom na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí

žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Ústavný súd tak môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenejšej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 C 143/2013 z 2. decembra 2013

Ustanovenie čl. 127 ods. 1 ústavy limituje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k ostatným orgánom verejnej moci princípom subsidiarity. Podľa neho rozhoduje ústavný súd o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Sťažovateľka sa ochrany svojich práv vo vzťahu k označenému rozhodnutiu okresného súdu mohla podľa zákona účinne domáhať (a aj sa domáhala) využitím opravného prostriedku odvolania. V tomto kontexte bol krajský súd ako druhostupňový súd povinný poskytnúť ochranu právam sťažovateľky, porušenie ktorých namieta. Právomoc ústavného súdu je preto (s ohľadom na znenie čl. 127 ods. 1 ústavy) bezprostredne vo vzťahu k rozhodnutiu okresného súdu a k procesnému postupu okresného súdu predchádzajúcemu tomuto rozhodnutiu vylúčená. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v časti týkajúcej sa namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 C 143/2013 z 2. decembra 2013 odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co 266/2014 z 9. decembra 2014

Sťažovateľka vidí porušenie svojho základného práva garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy v arbitrárnosti namietaného rozsudku krajského súdu, ktorý sa podľa jej názoru dostatočne nevysporiadal s argumentáciou ňou prednesenou v podanom odvolaní a svoje rozhodnutie založil podľa nej na zjavne neodôvodnených skutkových a právnych záveroch.

Ústavný súd z obsahu namietaného rozhodnutia zistil tieto relevantné skutočnosti, z ktorých pri svojom rozhodovaní vychádzal:

V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd konštatoval, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, čomu zodpovedal aj náležite zistený skutkový stav. Podľa názoru krajského súdu vyhodnotenie vykonaných dôkazov bolo vykonané v súlade § 132 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, na základe čoho ustálil okresný súd správne skutkové zistenia a im zodpovedajúci správny právny záver.

Krajský súd k otázke ustálených skutkových zistení v odôvodnení rozsudku rekapituloval a zdôraznil, že aj v odvolacom konaní považuje za nespornú tú skutočnosť, že sťažovateľka dostala sumu 10 556,09 €, ktorú použila na predčasné splatenie svojich úverov, čo nepoprela ani sama sťažovateľka. Ďalej krajský súd považoval za preukázanú tú okolnosť, že išlo o finančné prostriedky, ktoré zo svojich účtov vybrala žalobkyňa, pričom tvrdenie sťažovateľky, že išlo o finančné prostriedky syna žalobkyne, preukázané nebolo. Podľa vyjadrenia krajského súdu zostala v konaní pred okresným súdom spornou iba tá skutočnosť, aký bol právny dôvod poskytnutia označenej sumy sťažovateľke, kde tento dôvod bol namietaný aj v odvolacom konaní. V nadväznosti na to krajský súd konštatoval, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané tvrdenie žalobkyne, a to že sťažovateľke predmetné finančné prostriedky iba požičala, a obrana sťažovateľky, že išlo o dar zo strany syna žalobkyne, preukázaná nebola. Na tomto mieste odvolací súd argumentoval, že syn žalobkyne skutočnosť darovania uvedenej sumy poprel, dokazovanie pritom vylúčilo, že by finančnými prostriedkami v takej výške disponoval, a zároveň tento svedok uvádzal, že šlo o peniaze jeho matky (žalobkyne), čo bolo v konaní aj preukázané, a je teda vylúčené, aby mohol tento svedok darovať jemu nepatriace finančné prostriedky. Odvolací súd dodal, že zároveň žiadna z účastníčok netvrdila, že išlo o dar žalobkyne, a takýto záver nevyplýval ani z vykonaného dokazovania. Krajský súd tak zhrňujúco konštatoval, že výpoveďami

žalobkyne a jej syna bolo preukázané uzavretie zmluvy o pôžičke medzi účastníkmi konania, z ktorej suma bola sťažovateľke reálne odovzdaná, pričom je bez právneho významu, kto fyzicky peňažné prostriedky odniesol do pokladne a vložil na účty sťažovateľky.

Pri posúdení námietky sťažovateľky o arbitrárnosti rozsudku krajského súdu vychádzal ústavný súd zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd vychádzajúci z princípu subsidiarity daného čl. 127 ods. 1 ústavy limituje právomoc ústavného súdu pri poskytovaní spomínanej ochrany tak, že ku kontrole skutkových a právnych záverov rozhodnutí všeobecných súdov ako primárnych garantov dodržiavania základných práv a slobôd pristupuje len v prípadoch s ústavou nezlučiteľných excesov, keď namietané skutkové a právne závery vykazujú znaky zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti (obdobne pozri I. ÚS 13/00, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04).

V odôvodnení svojho rozhodnutia, v ktorom krajský súd podporil správnosť skutkových a právnych záverov prvostupňového rozsudku, podľa názoru ústavného súdu odvolací súd náležite reagoval na odvolacie námietky sťažovateľky, ktorá sa pokúšala tvrdenia žalobkyne vyvrátiť svojou obranou, a to že skutočným právnym dôvodom poskytnutia príslušnej sumy nebola pôžička, ale dar syna žalobkyne. Krajský súd jasne a logicky sťažovateľke vysvetlil, že bolo v konaní nespochybniteľne vykonanými dôkazmi preukázané, že sťažovateľke poskytnuté finančné prostriedky patrili žalobkyni, ďalej že syn žalobkyne peňažnými prostriedkami v označenej výške ani nedisponoval, a teda nemohol darovať to, čo mu nepatrilo. V nadväznosti na to bolo zároveň poukázané, že sťažovateľka nepredniesla tvrdenie, že by malo ísť o dar zo strany žalobkyne, a takýto záver nevyplýval ani z vykonaného dokazovania. Tvrdenia sťažovateľky o právnom dôvode poskytnutia peňazí tak boli vyvrátené a súd prijal verziu žalobkyne ustálenú na základe príslušných výpovedí.

Krajským súdom prijatý právny záver, že právnym dôvodom poskytnutia finančných prostriedkov bola ústne uzavretá zmluva o pôžičke, má dostatočnú oporu v ustálených

skutkových zisteniach podporených akceptovateľnou logickou úvahou súdu korešpondujúcou s výsledkami vykonaného dokazovania.

Ústavný súd tak dospel k záveru, že relevantné skutkové a právne závery odvolacieho súdu prezentované v namietanom rozsudku sa opierajú o akceptovateľné vyhodnotenie relevantných skutočností, a teda ich nehodnotí ako vykazujúce známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti. V tejto spojitosti možno zdôrazniť, že nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví, ak je takéto rozhodnutie súdu v súlade s objektívnym právom. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (III. ÚS 185/09).

Vzhľadom na uvedené posúdil ústavný súd námietky sťažovateľky týkajúce sa rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 Co 266/2014 z 9. decembra 2014 ako zjavne neopodstatnené a ako také ich podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Z týchto dôvodov ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia, a ďalšími návrhmi sťažovateľky sa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. mája 2015